

ВИННИЙ ТА ГАСТРОНОМІЧНИЙ ТУРИЗМ: ПОЄДНАННЯ ОСВІТИ, ТЕХНОЛОГІЙ ТА БІЗНЕСУ

**ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
КРУГЛОГО СТОЛУ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
“ТЕХНОЛОГІЇ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ І КОМБІКОРМІВ”**

УДК 332.158:379.851 (663/664)
ББК 65.43
В 48

Рекомендовано до видавництва Вченою радою
Одеської національної академії харчових технологій

*Матеріали, занесені до збірника, друкуються за
авторськими оригіналами.*

Голова оркомітету Міжнародної науково-практичної конференції
«Технології харчових продуктів і комбікормів»
Заслужений діяч науки і техніки України, д-р техн. наук, професор
Єгоров Богдан Вікторович

Укладач: к.г.н., доцент кафедри туристичного бізнесу та рекреації
ОНАХТ Орлова Марія Леонідівна

Дизайн обкладинки: к.т.н., доцент кафедри туристичного бізнесу та
рекреації ОНАХТ Калмикова Ірина Семенівна

Винний та гастрономічний туризм: поєднання освіти,
технологій та бізнесу : збірник матеріалів круглого столу в рамках
міжнародної науково-практичної конференції «Технології харчових
продуктів і комбікормів» (м. Одеса, 27 вересня 2018 р.) / Одеська
національна академія харчових технологій. – Одеса : Друкарня
«Хамелеон К», 2018. – 101 с.

ЗМІСТ

НАПРЯМ РОБОТИ ОСВІТА І КАДРИ ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ

Крупіца І. В., Апексімова Т. С.	5
Суспільне значення фахівців екскурсійної справи	8
Крупіца І. В., Воскресенська О. В., Лазука К. Д.	14
Особливості системи підготовки кадрів туристичного бізнесу	17
Меліх О. О., Ващеця Я. М.	20
Організація та планування подорожі в Європу: компетенції фахівців	
Меліх Т. Г., Гірченко В. О.	
Наповнення та впровадження мобільного додатку з дисципліни «Система туристичних атракцій»	
Мотузенко О. О., Дмитрук О. Ю.	
Міжнародне співробітництво у підготовці кадрів для еногастрономічного туризму: на прикладі магістерської програми з подвійним дипломуванням «Географія еногастрономічної рекреації та туризму»	

НАПРЯМ РОБОТИ ДИНАМІЗМ РЕГІОНАЛЬНИХ РИНКІВ ТУРИСТИЧНИХ ПОСЛУГ ТА ІНФРАСТРУКТУРИ

Демирова М. Д.	26
Підходи до оцінки ефективності господарської діяльності підприємства ресторанного господарства	29
Добрянська Н. А., Гьокхан Сьонмез	34
Особливості турецької кухні при організації оздоровчих турів	36
Крупіца І. В., Брайлян Б. О.	39
Історична спадщина як фактор розвитку туризму	42
Кубриш Н. Р., Доробець М. А.	45
Туристичний бум через «ефект Більбао» в архітектурі музею міста Одеси	48
Меліх О. О., Кухаренко Т. В.	51
Інфраструктурні проблеми розвитку туризму м. Одеси	
Нестерчук І. К.	
Гастрономічний туризм в географічно-регіональних полімасштабних процесах	
Новічков В. К., Наджафова К. Р.	
Розвиток екологічного (сільського, зеленого) туризму в Одеській області	
Олешко Л. І., Головчанський В. О.	
Культура і туризм в поєднанні спорту та архітектури	
Орлова М. Л., Ярьоменко С. Г., Слаблюк М. В.	
Ринок туристичних послуг Одеської області	

Слаблюк М. В., Орлова М. Л.	55
Гастрономічні традиції та уподобання туристів з Нордичних країн	59
Ярьоменко С. Г., Дейнега З. В.	
Підходи до оцінки ефективності системи управління підприємства ресторанного господарства	

НАПРЯМ РОБОТИ ЕНОГАСТРОНОМІЧНИЙ НАПРЯМОК РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ

Гілко О. К.	62
Конкурентоспроможність винного туризму в Україні: проблеми та перспективи розвитку	65
Добрянська Н. А., Конопля Д.	67
Особливості гастрономії в круїзній подорожі	
Крупіца І. В., Златова Ю. В.	
Популяризація фестивально-виставкової діяльності болгарського народу в Одеській області	
Крупіца І. В., Мельничук Ю. О.	
Просування гастротурів в хлібопекарській галузі	
Любчук О. К., Ярченко Ю. В.	
Маріуполь фестивальний: багатогранна сучасність	
Меліх О. О., Саркісян Г. О., Калмикова І. С.	
Привабливість туристичного та дегустаційного бізнесу Одеської області	
Мотузенко О. О., Бульба В. В., Кіреєва А. О.	
Аналіз ринку еногастрономічного туризму України	
Мотузенко О. О., Петліна Д. В.	
Досвід організації винних доріг Італії	
Петліна Д. В., Мотузенко О. О., Ганчукова О. В.	
Фестивальна діяльність у рамках винного туризму: європейський та український досвід	
Трішин Ф. А., Гусейнов С. Т.	
Конкуренція винних турів	
Шикіна О. В., Пилипенко А. О.	
Розвиток гастрономічного туризму в Одесі	

НАПРЯМ РОБОТИ ОСВІТА І КАДРИ ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ

СУСПІЛЬНЕ ЗНАЧЕННЯ ФАХІВЦІВ ЕКСКУРСІЙНОЇ СПРАВИ

Крупіца І. В., канд. екон. наук

Алексімова Т. С., магістр

Одеська національна академія харчових технологій

Теорія екскурсійної справи – це сума наукових положень, що лежать в основі управлінсько-організаційних заходів і виробничо-обслуговуючої діяльності з формування, просування, продажу і надання послуг: організаційного, інформаційно-методичного і сервісного забезпечення задоволення потреб населення в екскурсійному обслуговуванні – екскурсійної діяльності.

Екскурсійна справа – важливий розділ культурно-освітньої роботи серед населення. Так як надання екскурсійних послуг на високому якісному рівні вимагає чіткої організації роботи екскурсовода, усвідомлення ним своєї ролі в суспільному значенні екскурсійної роботи [1].

Сьогодні екскурсія – це процес пізнання людиною навколишнього світу, що передбачає ознайомлення з об'єктами «наживо», тобто в місцях їхнього розташування. При цьому огляд пам'яток відбувається під керівництвом кваліфікованого фахівця – екскурсовода та супроводжується його розповіддю. Процес пізнання на екскурсії підпорядкований завданню розкриття певної теми [2].

До екскурсовода, його кваліфікаційних та людських якостей висуваються вимоги щодо:

1) *професійної підготовки*, які передбачають широким колом енциклопедичних знань, теорії володіння екскурсійною справою, а також вміння екскурсійною методикою, надавати екскурсійні послуги на високому якісному рівні;

2) *психологічної підготовки*, які полягають у підтриманні атмосфери психологічної рівноваги, доброзичливості, гостинності, терпіння та вміння з гідністю вийти з конфліктних ситуацій, постійного самоконтролю і поваги до світогляду екскурсантів;

З вимоги *репрезентативного характеру*, що визначають необхідність дотримання високих етичних норм у поведінці і певного зовнішнього вигляду, які б відповідали індивідуальному стилю, іміджу підприємства, загальним тенденціям у моді, зберігали

почуття власної гідності і, у випадку міжнародного туризму, гідно представляли б «обличчя» країни.

Отже, екскурсовод повинен мати бажання працювати з людьми, постійно поповнювати та удосконалювати свої знання, вивчати запити та інтереси аудиторії, виявляти високу культуру, любити свою справу. Адже екскурсовод – центральна фігура екскурсії. Від того, наскільки відповідально він ставиться до виконання своєї роботи залежить естетичне, духовне задоволення екскурсантів, адекватність сприйняття теми екскурсії, усвідомлення загальнолюдських культурних цінностей [3].

Також є багато неординарних екскурсій, наприклад, квест-екскурсія. На сьогоднішній день в Одесі з'являється все більше і більше, так званих квестів по місту. Екскурсійний квест може проводитися в формі:

а) квест-екскурсії з безпосередньою участю екскурсовода. В цьому випадку кожне завдання екскурсовод (ведучий, аніматор) видає особисто.

б) безнадійної квест-екскурсії. У цьому випадку учасники отримують на руки одразу весь пакет-легенду (квест-маршрут).

в) квест-екскурсії з дистанційним виданням завдань. У цьому випадку учасники отримують завдання за допомогою смартфона / планшета, або проводять пошук заданої точки за допомогою GPS-навігатора (мобільні квіти) [4].

Який же квест цікавіший? На мою думку, треба впроваджувати набагато більше квестів, де гра буде проходити через Viber або SMS. Гравці повинні виконати завдання і дати відповідь куди їм треба йти далі. Якщо вони вгадали, потрібно повідомити організатору. В цьому разі, якщо відповідь вірна – організатор дає наступне завдання, або каже де знаходиться сховане завдання. Але якщо відповідь не вірна – організатор дає можливість ще подумати. Для більшого захоплення гравців та загадковості екскурсії, біля кожного об'єкта гравці повинні сфотографуватися та скинути фото організатору.

В деяких країнах, стали розвивати пішохідні екскурсії з віртуальним гідом. В Одесі теж є подібні, але це ще не до кінця реалізовано. Це допомагає дорослим і дітям нестандартно провести дозвілля! Новий вид відпочинку – прогулянки інтерактивною Одесою. Ця екскурсія проводиться не лише для однієї людини а й для малих або великих компаній. Наприклад, можна зробити різні можливості або переваги для різних команд.

В таблиці 1 ми порівняли стандартну екскурсію з реальним екскурсаводом та екскурсію з віртуальним екскурсаводом. Можна побачити, що кожний критерій має свою перевагу для різних екскурсаводів.

Таблиця 1

Можливості	Екскурсія з реальним екскурсаводом	Екскурсія з віртуальним екскурсаводом
Потребує попереднього запису	+	-
Триває декілька годин, або ж цілий день, як Вам буде зручно, і оплата при цьому не зростає!	-	+
Ви самостійно обираєте час, коли зробити паузу для фото, зайти в музей, чи просто відпочити у затишній кав'ярні	-	+
Екскурсія відбувається в компанії незнайомих осіб	+	-
Цілковите повернення коштів, у випадку негативного враження під час екскурсії	-	+
Проходить за шаблоном	+	-

В якості висновку можна сказати наступне. Одеса – це колоритне місто, де екскурсії та квест-екскурсії мають право на існування, і вони вже користуються великим попитом. Вони повинні розвиватися задля задоволення вимог сучасного суспільства. Залишається тільки знайти достатню кількість кваліфікованих фахівців, які володіють всіма вимогами, що висуваються до професійної та психологічної підготовки екскурсаводів. Саме тому наша держава сьогодні звертає велику увагу на збільшення фахівців даної спеціальності.

Література

1. Король О. Д. Організація екскурсійних послуг у туризмі.
2. Емельянов Б. В. Экскурсоведение / Б. В. Емельянов. М: Советский спорт, 2007. – 216 с.
3. Петровский А. В. Введение в психологию / Под общ. ред. проф. А. В. Петровского. – М. Издательский центр «Академия», 1996. – 496 с.
4. ГОСТ Р 54604-2011 «Туристические услуги. Экскурсионные услуги. Общие требования». – М.: Стандартинформ.

ОСОБЛИВОСТІ СИСТЕМИ ПІДГОТОВКИ КАДРІВ ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ

Крупіца І. В., канд. екон. наук

Воскресенська О. В., канд. техн. наук

Лазука К. Д., асистент кафедри ТБ та Р

Одеська національна академія харчових технологій

Туризм у сучасному світі є важливою складовою економіки багатьох країн та однією з найпопулярніших форм змістовного проведення дозвілля. Під час подорожей виникає ціла низка різноманітних потреб, які, в свою чергу, вимагають задоволення шляхом використання турпродукту, тобто, надання різних видів послуг та певної сукупності предметів споживання. Складовими якості туристичного продукту є якість послуг та якість обслуговування, які, великою мірою, визначаються якістю підготовки кадрів, їх умінням вирішувати виробничі питання та спілкуватися зі споживачами.

Кваліфікація кадрів у туризмі повинна визначатися за двома критеріями: професійним та особистісним. Вимоги особистісного характеру можуть бути загальними (порядність, тактовність, витримка, почуття гумору тощо) та професійно значимими (комунікабельність, відповідальність, доброзичливість, культура поведінки та мовлення, знання поезії, літератури, драматургії, образотворчого мистецтва, фольклору, деяких питань економіки, політики). Відповідні риси характеру формують мотивацію у виборі професії, тому вже на перших етапах професійної орієнтації потрібно виявляти людей, потенційно здатних до роботи в даній галузі.

Туризм – один з найбільш динамічно розвинених і перспективних напрямків у сфері послуг, який може стати локомотивом соціально-економічного розвитку цілих регіонів України. Тому зараз туристичній індустрії у всьому світі потрібні професійно підготовлені кадри. Але дефіцит кваліфікованих кадрів сьогодні спостерігається практично у всіх сферах виробництва товарів і послуг, у тому числі і у сфері туризму [6, с. 4].

Проблема підготовки кваліфікованих кадрів для галузі стоїть гостро. У туристичному бізнесі, як і будь-якому іншому, потрібні професійні кадри різного рівня – від секретаря до керівника. Оскільки туристична діяльність тісно пов'язана з роботою з людьми, дуже важливо, щоб усі співробітники складали єдине ціле, одну